

На основу члана 119. став 1. тачка 1) а у вези са чланом 109. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", број 88/ 2017, 27/2018-др.закон,10/2019, 6/2020 и 129/2021-у даљем тексту: Закон) и члана 71. став 1. тачка 1)Статута Гимназије, Лесковац (у даљем тексту: Школа), Школски одбор је на седници одржаној дана 12.9. 2022. године, донео

**ПРАВИЛА ПОНАШАЊА
У ГИМНАЗИЈИ, Лесковац**

1. Основне одредбе

Члан 1.

Овим Правилима понашања у Школи (у даљем тексту: Правила) уређују се правила понашања и међусобни односи ученика, родитеља, односно других законских заступника и запослених у Школи.

Члан 2.

У Школи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности ученика, запослених и родитеља, односно других законских заступника. Запослени имају обавезу да својим радом и укупним понашањем доприносе развијању позитивне атмосфере у Школи.

Поштовањем Правила обезбеђује се успешно одвијање образовно-васпитне делатности Школе, побољшавају се радна дисциплина и безбедност у Школи, чување школске имовине и имовине ученика, запослених, родитеља ученика и трећих лица и доприноси се повећању угледа Школе.

Члан 3.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање.

Дискриминација и дискриминаторско поступање, из става 1. овог члана, постоји када се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање,

ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а које се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Школа ће предузети све мере прописане Законом и посебним подзаконским прописима када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Члан 4.

У Школи је је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

У смислу ових Правила:

- 1) Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика;
- 2) Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика. Школа ће одмах да поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања;
- 3) Под физичким насиљем, сматра се: физичко кажњавање ученика од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесногповређивања ученика или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику, као и ученика према другом ученику или запосленом;
- 4) Под психичким насиљем, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства;
- 5) Под социјалним насиљем, сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика активности Школе;
- 6) Под сексуалним насиљем и злостављањем, сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације;
- 7) Под дигиталним насиљем и злостављањем, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском

поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у Школи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

Школа је дужна да поштује Протокол који прописује министар за послове образовања и васпитања, а који дефинише поступања у Школи у одговору на насиље и злостављање, садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика и начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања.

Препознавање невербалних облика злостављања ученика од стране запосленог за време одмора и рекреације и других облика васпитно-образовног рада врши се на основу ближих услова које посебним подзаконским актом прописује министар за питања образовања и васпитања.

Члан 5.

У Школи је забрањено свако понашање:

- запосленог према ученику,
- ученика према запосленом,
- родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом,
- запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику,
- ученика према другом ученику, којим се вређа углед, част или достојанство ученика, запосленог и родитеља, односно другог законског заступника.

Директор Школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе, а на основу подзаконских прописа којима се утврђује препознавања понашања којима се вређа углед, част или достојанство у Школи, и поступање Школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства из става 1. овог члана.

Члан 6.

У Школи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење простора Школе у те сврхе.

Члан 7.

Према запосленима и ученицима који чине повреду обавеза из чл. 3-6. Ових Правила, могу се примењивати само оне мере које су у Школи утврђене општим актима о дисциплинској и материјалној одговорности запослених и ученика.

2. Правила школског живота и рада ученика

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА УЧЕНИКА

Члан 8.

- Ученик долази на наставу 10 минута пре почетка наставе и дужан је да буде у учионици пре почетка часа;
- Ученик не излази из учионице пре наставника и по изласку из учионице креће се лаганим ходом кроз школу;
- Употреба мобилних телефона и осталих сличних уређаја на часу дозвољена је само уз одобрење наставника
- Конзумирање хране и пића дозвољено је само за време одмора
- Ученици одржавају школски простор чистим и уредним
- Доношење скупих предмета и веће суме новца у школу је на сопствену одговорност;
- Ученици брину о школској имовини, јер она користи свима.
- Ученик одговара за материјалну штету коју нанесе намерно или из крајње непажње;
- Односи међу ученицима заснивају се на принципима искреног другарства, пријатељства, међусобног уважавања и поштовања и културног опхођења;
- Међусобне несугласице ученици решавају разговором у оквиру одељењске заједнице уз посредовање одељењског стаарешине;
- Ученик комуницира са вршњацима, наставницима, запосленима на ненасиљан, пристојан начин са уважавањем и употребом речи: извини, хвала, молим, изволи;
- Сваки вид насилног понашања ученик пријављује запосленим;

- Свако има права да изнесе своје мишљење све док тиме не угрожава другог-свачије мишљење је драгоценост;
- Ученик долази у школу прикладно, пристојно и уредно одевен примерено месту на којем се налази;
- Ученик поштује различитости по верској, националној, расној и полној основи.

Члан 9.

Ученик је дужан да чува од оштећења и уништења јавне исправе које издаје Школа (ђачку књижицу, сведочанство, уверење и диплому).

Ученик који преправља, или дописује податаке у јавној исправи коју издаје школи или орган, односно исправи коју изда друга организација, чини тежу повреду обавеза ученика за коју се може изрећи мера у складу са Законом.

Члан 10.

Ученик је дужан да родитељу, односно другом законском заступнику да на увид ђачку књижицу у коју је одељењски старешина унео обавештење, успех и васпитну и васпитно-дисциплинску меру.

Члан 11.

Према ученику који не поштује односно повређује правила понашања школе, или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно према ученику који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа ће, уз учешће родитеља односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима у оквиру одељењске заједнице, одељењског старешине, педагога, посебних тимова, а када је неопходно сарађиваће и са установама социјалне и здравствене заштите, у циљу промене понашања ученика.

Члан 12.

Ако је ученик дошао до сазнања да му је неко право ускраћено, осим остваривања права утврђених Законом, заштиту својих права затражиће од директора Школе уз помоћ одељењског старешине, педагога и психолога Школе.

Члан 13.

Ученику је у Школи забрањено да:

- уноси оружје, оруђе и друга средства којима се могу нанети повреде, угрозити живот ученика и запослених, односно нанети штета школској, или личној имовини;
- уноси и користи алкохол, опијум, наркотику и друга средства са психоактивним дејством која могу угрозити здравље ученика;
- самовољно решава међусобне сукобе употребом оружја, оруђа и физичке силе;
- пуши у просторијама школе и у школском дворишту;
- се без потребе задржава у ходницима и другим просторијама за време трајања наставе;
- улази у наставничку канцеларију и друге службене просторије школе без позива, или одобрења наставника, односно другог службеног лица;

- на часу користи мобилни телефон, разне аудио-визуелне уређаје и њима ремети рад ученика и професора;

Члан 14.

Дужности редара су да:

- припреми средства и услове за извођење наставе;
- обавештава наставника о одсуству ученика;
- пријави свако оштећење школске, или личне имовине одељењском старешини, или дежурном наставнику одмах након што је оштећење приметио.

Члан 15.

Ученик који се непримерено и грубо понаша према другим ученицима и запосленима у школи подлеже изрицању васпитних и васпитно-дисциплинских мере у складу са Законом и општим актом школе.

Члан 16.

Свако изостајање са наставе ученика родитељ, односно други законски заступник ученика правда лекарским оправдањем или другом релевантном документацијом најкасније у року од 8 дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави, у супротном, одељењски старешина ће, часове који нису оправдани, регистровати као неоправдане.

За одсуствовање ученика са наставе које ће трајати до три дана родитељ се обраћа одељењском старешини за сагласност, а за одсуство ученика које ће трајати дуже од три дана директору школе.

Члан 17.

Лекарско оправдање је важеће уколико је издато на одговарајућем обрасцу, оверено печатом здравствене установе и које садржи потпис или факсимил лекара и печат здравствене установе.

Оправдања која су издата на полеђини рецепта, обичном листу хартије и сл. неће се уважити.

Члан 18.

Ако ученик нередовно похађа наставу или је престао да похађа наставу, одељењски старешина ће о томе одмах обавестити његовог родитеља, односно другог законског заступника.

Школа је дужна да обавести родитеља односно другог законског заступника и јединицу локалне самоуправе о ученику који нередовно похађа наставу или је престао да похађа наставу, најкасније два дана од дана престанка похађања наставе.

Ако родитељ односно други законски заступник по пријему обавештења из претходног става не обезбеди школу о разлозима изостајања ученика, Школа одмах обавештава јединицу локалне самоуправе и надлежну установу социјалне заштите.

Члан 19.

Злоупотреба оправдања од стране ученика повлачи његову дисциплинску одговорност.

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА НАСТАВНИКА И ОСТАЛИХ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 20.

Дужности наставника су:

- У школу наставник долази прикладно и уредно одевен у складу са Кодексом облачења;
- Наставници долазе на посао 10 минута раније ;
- Наставник одлази на час тачно на време, одмах по оглашавању звона за почетак часа;
- Наставник благовремено обавештава директора о одсуствовању с посла, како се не би нарушио образовно-васпитно процес;
- Предметни наставник је одговоран за ток и процес реализације самог часа, како у примени различитих метода, садржаја и активности за реализацију наставног плана и програма, тако и за успостављање и одржавање пријатне радне атмосфере, мотивисање ученика и креирање целокупног амбијента;
- Наставник својим понашањем у школи увек мора да буде позитиван узор ученицима (не касни на час, не користи мобилни на часу, не користи погрдне и увредљиве речи и сл.);
- Наставник не сме да удаљи ученика са часа;
- Наставник прилагођава методе, садржаје и активности ученицима различитих индивидуалних способности и предзнања и одговорно настоји да све ученике учини активним;
- Различите педагошке ситуације на часу решава сам предметни наставник и обезбеђује услове за несметано одвијање наставног процеса;
- Ученику који користи за време часа мобилни телефон и различите мултимедијалне уређаје којима се ремети рад на часу, наставник привремено одузима ове предмете и предаје их одељењском старешини, а одељењски старшина их враћа родитељу ученика;
- По завршетку часа, о евентуалном проблему који је решавао у неком одељењу, обавештава одељењског тарешину тог одељења;
- Сви наставници су обавезни да на идентичан и доследан начин реагују на одређена понашања ученика и ситуације у школи (недозвољено је да једно исто понашање неки наставници одобравају и подржавају, а други забрањују);

- У односима са ученицима, родитељима и колегама наставник увек примењује ненасилну комуникацију, поштујући и уважавајући личност свих актера;
- Приликом оцењивања наставник узима у обзир само нивое знања ученика, а не његово понашање;
- Наставник мора да реагује не само на елиминисање негативних облика понашања, него и на обавезно похваљивање сваког напретка и успеха ученика. Наставник не сме да омаловажи успех ученика само зато што не задовољава критеријуме које је он поставио;
- У односима са ученицима, родитељима и колегама наставник увек примењује ненасилну комуникацију, поштујући и уважавајући личност свих актера;
- Дежурни наставник долази у школу тридесет минута пре почетка наставе, и активно, заинтересовано и посвећено, током целог дана, обавља улогу дежурног у најбољем интересу ученика (шета ходником, надгледа двориште, учионице...)
- Дежурни наставник се стара да за време великог одмора сви ученици напусте учионицу, изузев редара, који су у обавези да проветре учионице, обришу таблу...;
- Дежурни наставник се стара да када звони за почетак часа сви ученици уђу у учионице, не ремете ред на ходнику, у учионицама или санитарним чворовима;

Члан 21.

Наставнику је у школи забрањено да:

- угрожава, или вређа физички и психички интегритет ученика (физичко кажњавање, морално, сексуално, или на други начин учињено злостављање);
- вређа личност ученика, родитеља и других запослених у школи;
- уноси оружје, оруђе и друга средства којима се могу нанети повреде, угрозити живот ученика, запослених, односно нанети штета школској и личној имовини;
- уноси и користи алкохол, опијуме и друга средства са психоактивним дејством;
- подстрекавање на употребу алкохолних пића и наркотичких средстава код деце, или њихово омогућавање, давање и непријављивање набавке и употребе;
- самовољно решава међусобне сукобе употребом оружја, оруђа и физичке силе;
- политичко организовање и деловање у просторијама школе;
- да прима поклоне и стиче друге привилегије на раду, или у вези са радом;
- неовлашћено мења податке у школској евиденцији, односно школској исправи брисањем, додавањем, или прецртавањем података;
- уништава, скрива, или износи школску евиденцију, односно школске исправе;
- користи мобилни телефон, или други аудио-визуелни уређај за време одржавања наставе, или другог облика образовно-васпитног рада (осим у

случају да се аудио-визуелни уређај користи за потребе наставе, нпр: лаптоп, видео -бим и сл.)

Члан 22.

Одељењски старешина дужан је да:

- брине о укупном успеху и понашању ученика свог одељења;
- изриче опомене и укор одељењског старешине ученицима свог одељења, као и да извештава директора о потреби покретања васпитно-дисциплинског поступка против ученика одељења;
- одржава час одељењског старешине једанпут недељно;
- води евиденцију о изостанцима ученика;
- буде члан комисије за полагање испита свога одељења;
- благовремено и уредно води прописану евиденцију(књигу евиденције о образовно-васпитном раду, матичне књиге,...) и попуњава ћачке књижице, сведочанства и исписнице;
- да одобрава ученицима свога одељења одсуство са наставе у трајању до 3 дана;
- активно сарађује са родитељима, односно другим заступницима ученика и обавештава их о понашању, изостанцима и успеху ученика;
- брине о безбедности ученика свог одељења за време извођења излета, екскурзија и других културних и спортских манифестација.

Члан 23.

Дужности стручних сарадника (школског педагога, психолога и библиотекара) су:

- да долазе у школу најкасније 10 минута пре почетка радног времена;
- да обавесте директора школе о изостајању наставника и организују благовремену замену одсутних;
- остварују сарадњу са наставницима и директором школе;
- остварују сарадњу са ученицима и родитељима, односно другим заступницима ученика;
- појачају васпитно-образовни рад са ученицима у складу са чланом 83. став 1. Закона;
- извршавају друге обавезе утврђене Законом и општим актима.

Члан 24.

Дужности запослених на помоћно-техничким пословима(запослени на одржавању хигијене и домар школе) су да:

- одржавају чистоћу школских просторија, дворишта и спортских терена;
- помажу у раду дежурним наставницима;
- дежурају према утврђеном распореду и не удаљавају се са радног места без дозволе директора, или секретара школе;
- проверавају противпожарне апарате и рокове сервисирања истих;
- достављају потребан материјал и средства која су неопходна за извођење наставе;
- предузимају мере у сарадњи са дежурним наставником које имају за циљ очување реда и мира, и посебно безбедност ученика и запослених у школи;
- пријаве оштећења на школској имовини и инвентару које су уочили приликом прегледа учионица и других просторија у школи;
- предузимају све мере да се по завршетку рада обезбеди и закључа школа, погасе светла, провере водоводне, грејне и друге инсталације;
- обављају и друге послове по налогу директора, или секретара школе.

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА РОДИТЕЉА

Члан 25.

Дужности родитеља односно другог законског заступника ученика су:

- прати понашање, учење и успех свог детета, односно, редовно се информише о томе;
- континуирано сарађује са одељењским старешином;
- поштује упутства дежурног наставника и дежурних ученика када дође у школу, и придржава се распореда отворених врата;
- поштује правила понашања школе као институције и обраћа се запосленима са поштовањем и уважавањем, примереним и пристожним језиком и тоном;
- сарађује са предметним наставником;
- редовно присуствује родитељским састанцима, а избрани представници седницама Савета родитеља и активно учествују у његовом раду;
- редовно измирује своје обавезе везане за исплату екскурзија, уџбеника;
- да активно учествује у свим облицима васпитног рада са ученицима;
- доприноси остваривању планираних задатака школе;
- одазива се на позиве које му упути школа;
- да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести Школу;
- да правда изостанке ученика, најкасније у року од 8 дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућном лекарском или другом релевантном документацијом;
- Поштује личност наставника и осталих запослених и томе учи своје дете;
- Родитељ подстиче своју децу да буду одговорна, да поштују себе и друге, свој и туђи рад.

Члан 26.

ПРАВИЛА ОБЛАЧЕЊА

Није дозвољен улазак у зграду Школе неприкладно одевеним лицима (у шортсевима, кратким панталонама, папучама, мајицама без рукава и сл.) Ова одредба односи се на сва лица која долазе у Школу.

Неприкладном одећом сматрају се нарочито: непримерено кратке сукње, блузе са великим деколтем или танким бретелама, изразито кратке и провидне блузе, кратке панталоне.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.

Ова Правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Ступањем на снагу ових Правила престају да важе Правила о понашању ученика, запослених и родитеља ученика Гимназије у Лесковцу број 208 од 26.2.2018. године.

ПРЕДСЕДНИЦА ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Јелена Митровић

Правила су заведена под де.бројем 1092/1 од 12.9.2022, године и објављена на огласној табли Школе 12.9.2022.

